

Pöytäkirja

5.8.2020

VN/5875/2019
VN/5875/2019-OM-27

Saamelaiskäräjät

SAAMELAISKÄRÄJÄLAIN 9 §:N MUKAISET NEUVOTTELUT SAAMELAISKÄRÄJISTÄ ANNETUN LAIN UUDISTAMISESTA

Aika: Ke 27.5.2020 klo 15.00-17.00

Paikka: Oikeusministeriö, nh Ministeri / Skype for Business

Osallistujat: Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson kokouksen alussa

Valtiosihteeri Malin Brännkärr

Osastopäällikkö Johanna Suurpää

Neuvotteleva virkamies Johanna Hautakorpi

Neuvotteleva virkamies Yrsa Nyman

Saamelaiskäräjien edustajat:

Tuomas Aslak Juuso, puheenjohtaja

Anni Koivisto, I varapuheenjohtaja

Leo Aikio, II varapuheenjohtaja

Anne Nuorgam, saamelaiskäräjien hallituksen jäsen (paikalla noin klo 15.30 saakka)

Pirita Näkkäläjärvi, saamelaiskäräjien jäsen

Kalle Varis, vs. lakimiess sihteeri

Rosa-Maren Magga, pj:n avustaja

Asialista:

- 1) Kokouksen avaus

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson toivotti osallistujat tervetulleiksi ja avasi kokouksen klo 15.07. Todettiin läsnäolijat.

- 2) Oikeusministeri Anna-Maja Henrikssonin tervehdys

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 7730
+358 9 1606 7730

oikeusministerio@om.fi
oikeusministerio.fi

Oikeusministeri Henriksson viittasi hallitusohjelman kirjauksiin alkuperäiskansa saamelaisiin liittyen ja totesi, että nyt on aika uudistaa saamelaiskäräjälakia. Ministeri Henriksson piti hyvänä, että kevään aikana on koronatilanteesta huolimatta saatu valmiiksi saamelaiskäräjälakityöryhmän esiselvitys, joka pohjautuu viime hallituskaudella tehtyyn työhön.

Ministeri Henriksson totesi, että koronatilanne on vaikuttanut ministereiden työtilanteeseen ja vasta tällä viikolla on ollut mahdollisuus käsitellä muitakin asioita. Ministeri Henriksson esitti toivovansa, että päästään tässä tärkeässä asiassa lopputulokseen hyvässä yhteisymmärryksessä.

Ministeri Henriksson joutui poistumaan hallituksen iltakouluun, jonka jälkeen valtiosihteeri Malin Brännkärr toimi neuvottelujen puheenjohtajana. Brännkärr esitti toivovansa, että saamelaiskäräjät ja hallitus pääsevät yhteisymmärrykseen, jotta toimikunta voidaan asettaa pikaisesti.

3) Esityslistan hyväksyminen

Brännkärr totesi kyseessä olevan saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaisista neuvotteluista tulevasta toimikunnasta. Todettiin, että molemmilla osapuolilla on neuvottelumandaatti.

Sovittiin, että oikeusministeriön virkamiehet laativat neuvotteluista pöytäkirjaluonnoksen, joka yhdessä hyväksytään.

Hyväksyttiin esityslista.

4) Saamelaiskäräjälain muutosta valmistelevan toimikunnan asettaminen

Keskusteltiin toimikunnan asettamisesta ja koko prosessin aikataulusta.

Brännkärr piti tärkeänä saada esitys eduskuntaan mahdollisimman hyvissä ajoin ennen vaalikauden loppua. Brännkärr totesi, että saamelaiskäräjälakia on pyritty uudistamaan jo pitkään ja paljon pohjatöitä on tehty, jota toivottavasti on mahdollista hyödyntää.

Brännkärr totesi, että näiden neuvottelujen jälkeen toimikunnan asettamisesta keskustellaan hallituksen sisällä. Tarvittaessa pidetään tämän jälkeen uudet 9 §:n mukaiset neuvottelut.

Saamelaiskäräjien puheenjohtaja Tuomas Aslak Juuso painotti saamelaiskäräjälain uudistamisen tärkeyttä. Saamelaiskäräjien toimintaa ohjaavan lain tulee olla alkuperäiskansaoikeuden ja ihmisoikeusstandardien mukainen. Juuso toivoi, että asiassa saadaan tuloksia aikaan hyvässä yhteisymmärryksessä ja nopealla aikataululla. Saamelaiskäräjien tulevaisuus on hyvin epävarma, jos hyväksyttävää tulosta ei tällä kertaa synny.

Neuvoteltiin asettamispäätösluonnoksesta.

Sovittiin alustavasti, että toimikunnan toimikausi olisi 1.8.2020-31.1.2021. Tämän jälkeen esitys lähetetään mahdollisimman nopeasti lausunnonle. Lausuntokierroksen jälkeen tulee käydä saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaiset neuvottelut ja viimeistellä esitys. Tämän jälkeen esitys käsitellään saamelaiskäräjien kokouksessa. Tavoitteena on viedä hallituksen esitys eduskuntaan kevätistuntokaudella.

Todettiin ja sovittiin kirjattavaksi pöytäkirjaan, että oikeusministeriö ei vie esitystä eteenpäin ilman saamelaiskäräjien hyväksyntää.

Sovittiin alustavasti, että asettamispäätösluonnoksen tausta-kohtaan lisätään maininta ihmisoikeuskomitean 1.2.2019 antamista ratkaisuksista sekä maininta YK:n alkuperäiskansasopimuksen 3 artiklan mukaisesta alkuperäiskansan itsemääräämisoikeudesta.

Sovittiin alustavasti, että asettamispäätöksen toimikunnan tehtävät –kohtaan tehdään seuraavat muutokset:

- lisätään maininta mahdollisuudesta pyytää lisää näkemyksiä EMRIP:ltä
- saamelaiskäräjien ja eduskuntaryhmien yhteistyöryhmän nimi korjataan
- tehdään muutama kielellinen/stilistinen korjaus.

Toimikunnan suunniteltuun kokoonpanoon ei ehdotettu muutoksia. Todettiin, että puheenjohtajan valinnasta tulee neuvotella myöhemmin.

Todettiin, että toimikunnan työn alussa tulee sopia tavoista, joilla edistetään hyvää työskentelyä toimikunnassa.

Saamelaiskäräjät esitti pyynnön oikeusministeriölle rahoittaa kahden asiantuntijan palkkaamista saamelaiskäräjille toimikunnan työtä varten. Toimikunta tulee työskentelemään tiiviisti ja saamelaiskäräjien juridisen osaamisen vahvistamisella voitaisiin varmistaa tehokas työskentely myös saamelaiskäräjillä. Saamelaiskäräjillä on tällä hetkellä vain puolipäiväinen lakimies.

Sovittiin, että oikeusministeriö palaa tähän asiaan. Todettiin, että asia ei suoraan vaikuta toimikunnan asettamiseen.

Sovittiin, että oikeusministeriö lähettää pöytäkirjaluonnoksen ja muokatun asettamispäätösluonnoksen saamelaiskäräjille tämän viikon aikana. Brännkärr toivoo saamelaiskäräjiltä tämän jälkeen ripeitä kommentteja, jonka jälkeen käydään keskustelua hallituksen sisällä. Hallituksen sisäisen keskustelun jälkeen selviää, onko tarpeen jatkaa neuvotteluja. Joka tapauksessa järjestetään neuvottelut toimikunnan puheenjohtajan valinnasta ennen asettamispäätöksen tekemistä.

Sovittiin, että oikeusministeriö laatii alustavan suunnitelman koko prosessin etenemisestä ja aikataulusta.

Brännkärr kiitti osallistujia rakentavasta keskustelusta. Myös Juuso kiitti hyvistä neuvotteluista.

5) Mahdolliset muut esille tulevat asiat

Todettiin, että totuus- ja sovintokomissiosta ja komissaarien valinnasta olisi hyvä keskustella lähiaikoina.

Muita asioita ei ollut.

Puheenjohtaja päätti neuvottelut klo 17.00.

Allekirjoitukset

Enontekiö, Karesuvanto

23/11/2020

Aika ja paikka

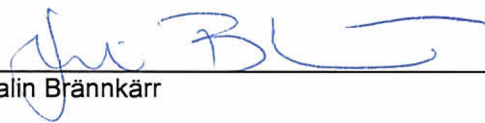

Tuomas Aslak Juuso

Helsinki

26 / 12 / 2020

Aika ja paikka

Malin Brännkärr

Liitteet

Jakelu

Saamelaiskäräjät

Tiedoksi